

بیش از هفتاد درصد پاسخ‌دهندگان

کتاب‌های آموزشی را ارتقاء داده است

جشنواره رشد، کیفیت

دکتر نیره شاه محمدی

■ بیشترین درصد فراوانی رشته‌های تحصیلی به گروه علوم انسانی با ۶۰ درصد و کمترین به گروه علوم پزشکی با ۱/۵ درصد تعلق داشت.

■ بیشترین فراوانی سابقه در حوزه تألیف و نشر زیر ۱۰ سال (۴۳/۵ درصد) و کمترین مربوط به ۲۰ سال سابقه (۱۵/۱ درصد) بود.

■ بیشترین میزان مشارکت از شهر تهران با ۷۸/۵ درصد بود.

■ تألیف و گردآوری با ۴۲ درصد فراوانی، بیشترین زمینه فعالیت شرکت‌کنندگان در جشنواره محسوب می‌شد.

■ بیشترین فعالیت شرکت‌کنندگان در گروه‌های درسی، گروه‌های درسی کار و فناوری، و زبان و ادبیات فاسی (هر یک با ۴/۶ درصد) بود.

■ بیش از نیمی از پاسخگویان از طریق دعوت‌نامه و تماس مستقیم از برگزاری جشنواره آگاه شدند. کیفیت اطلاع‌رسانی برگزاری جشنواره را نیز ۶۱/۵ درصد خیلی خوب و ۱۳/۸ درصد متوسط ارزیابی کردند.

دهمین جشنواره کتاب‌های کمک آموزشی رشد با هدف تبیین و انتقال سیاست‌ها، هدف‌ها و برنامه‌های آموزش و پرورش در حوزه انتشار کتاب‌های آموزشی، و ارزشیابی کتاب‌های آموزشی موجود به منظور گزینش و معرفی کتاب‌های برگزیده، برگزار شد. در مراسم اختتامیه جشنواره که هفتم بهمن برپا شد، پرسش‌نامه‌ای با ۱۹ سؤال به منظور آگاهی از نظرات و آرای صاحب‌نظران و فعالان این عرصه بین شرکت‌کنندگان توزیع شد تا ضمن ترسیم تصویر نسبتاً شفاف و دقیق از وضعیت موجود، از نتایج آن در برنامه‌ریزی برگزاری جشنواره در سنوات آتی بهره‌گیری شود. نتایج حاصل از تحلیل داده‌های پرسش‌نامه به‌طور خلاصه به شرح زیر است:

■ ۲۷/۷ درصد شرکت‌کنندگان در جشنواره زن و ۷۲/۳ درصد مرد بودند.

■ در مورد مدرک تحصیلی شرکت‌کنندگان، بیشترین فراوانی با کارشناسی‌ارشد بود.

■ از میان آثار ارسالی به جشنواره، ۴۹/۲ درصد به مرحله نهایی رسیدند. در بین آثار ارسالی بیشترین درصدها متعلق به ترجمه و تألیف با ۲۳/۱ درصد و تدوین و گردآوری با ۲۰ درصد بودند.

■ از میان شرکت کنندگان در جشنواره، ۳ درصد در جشنواره‌های اول و ششم و ۳/۱ درصد در جشنواره نهم شرکت داشتند. در میان پاسخ‌دهندگان به پرسشنامه ۱۵/۴ درصد تا این زمان مورد تقدیر قرار گرفته بودند.

■ ۶۹/۴ درصد از حاضران در مراسم اختتامیه، سخنرانی آقای دکتر کفاش را خیلی خوب و خوب ارزیابی کردند. ۷۷/۶ درصد آنان نیز معتقد بودند که سخنرانی ریاست محترم سازمان خوب بود. بیش از دو سوم پاسخ‌دهندگان، گزارش دبیر جشنواره را خوب و خیلی خوب دانستند. همچنین ۲۷/۲ درصد گزارش تصویری جشنواره را در مراسم اختتامیه بالاتر از متوسط ارزیابی کردند. بیش از دو سوم شرکت‌کنندگان ابراز داشتند پخش کلیپ کتابخانه خوب بوده است. ۷۷/۸ درصد بخش هدای جوائز را خوب و جذاب ارزیابی کردند. ۶۰ درصد شرکت‌کنندگان از نحوه برگزاری جشنواره به میزان خیلی زیاد و زیاد رضایت داشتند.

■ ۹۳ درصد از شرکت‌کنندگان، مدت اجرای جشنواره را خوب و خیلی خوب ارزیابی کردند. ۸۸ درصد نیز فصل برگزاری جشنواره را خیلی خوب و خوب دانستند.

■ در خصوص اطلاع‌رسانی درباره قسمت‌های متفاوت جشنواره، ۲۹/۸ درصد نظر خیلی خوب داشتند.

■ ۸۶/۵ درصد مکان برگزاری جشنواره را خیلی خوب و خوب اعلام کردند.

■ ۷۴/۱۶ درصد پاسخگویان امکانات سمعی و بصری جشنواره را خوب دانستند.

■ ۸۰/۴ درصد پاسخ‌دهندگان ترکیب مدعوین را خیلی خوب و خوب ارزیابی کردند و ۹۶/۶ درصد نیز نحوه برخورد مسئولین اجرایی را خوب و خیلی خوب دانستند.

■ ۸۲/۱ درصد پاسخگویان امکانات رفاهی (پذیرایی، نور، دما،...) را خیلی خوب و خوب اعلام کردند.

■ در پاسخ به این سؤال که جشنواره به چه میزان به عمومی کردن اهداف و معیارهای تدوین و نشر کمک کرده است، ۶۰ درصد از پاسخگویان آن را بالاتر از خیلی خوب و خوب ارزیابی کردند. ۷۱/۲ درصد عقیده داشتند، جشنواره خیلی خوب و خوب توانسته است باعث ارتقای کیفیت کتب آموزشی شود. ۸۶/۵ درصد توفیق جشنواره را در تقدیر درخور شأن پدیدآورندگان کتاب‌های آموزشی خیلی زیاد و زیاد بیان داشتند. در رابطه با معرفی و اشاعه کتاب‌های آموزشی مناسب، ۶۴/۴ درصد

پاسخگویان معرفی و اشاعه کتاب‌ها را مناسب دانستند و آن را خوب و خیلی خوب ارزیابی کردند.

برای بهبود برنامه‌های آینده پیشنهاد شد:

■ موضوع‌های مورد نیاز آموزشی در سطح کمیته‌های تخصصی تعیین شوند تا از تکرار زیاد کتاب‌های هم محتوا جلوگیری شود.

■ نیازهای آموزشی و سرفصل‌هایی که نیازمند تولید کتاب هستند، در نشریه‌های عمومی منعکس شوند تا در سطح کشور افراد توانمند در تألیف حضور یابند.

■ زمان بیشتری برای داوری در نظر گرفته شود.

■ برای انتخاب بهترین‌ها و برگزیدگان، علاوه بر انتخاب داوران برتر، بهتر است که آمار هم از نیازها و انتخاب شاگردان در مدارس در دسترس باشد. زیرا آن‌ها بهتر می‌توانند نیازهای خود را بازگو کنند. در کنار آن لازم است، کتابخانه مدارس به کتاب‌های مفید تجهیز شود و کیفیت زنگ کتابخوانی در مدارس ارتقا یابد.

■ میزان اطلاعاتی که در پایگاه رایانه‌ای رشد در دسترس گذاشته شده، تاکنون کافی نبوده است. با توجه به استقبالی که از اینترنت می‌شود، اگر این اطلاعات جامع‌تر باشد در اثرگذاری جشنواره و رسیدن به هدف‌هایش تأثیر چشمگیری خواهد داشت.

■ بخش سلامت کودک و نوجوان جشنواره فعال‌تر شود.

■ حضور فعال‌تر در بدنه نشر کشور و خارج کردن ناشران دولتی از داوری جشنواره ضرورت دارد.

■ لازم است کتاب‌نامه رشد نامه در سطح عموم مردم تبلیغ شود.

■ بهره‌مندی از موضوعات و محتوای علمی و تربیتی و گسترده شدن چارچوب جشنواره ضرورت دارد.

■ اکثر پاسخ‌دهندگان تجویز جشنواره کتاب‌های آموزشی همه دوره‌های تحصیلی را در یک جشنواره اقدامی خوب و مناسب دانستند و از اجرای آن تجلیل، تقدیر و تشکر کردند. نحوه برگزاری آن را نیز بسیار خوب ارزیابی کردند و فضای حاکم بر برنامه را خوب و صمیمی دانستند. برخی معتقد بودند که حضور دست‌اندرکاران ارشد دوره‌های تحصیلی نیز می‌تواند در درک و تبادل ایده و تجربیات و ایجاد تعامل‌های سازنده مؤثر واقع شود. البته کارشناسان و صاحب‌نظرانی هم که مستقیماً با مخاطبان مواجه هستند، نقش ارزشمندی می‌توانند ایفا کنند. همچنین برخی از پاسخ‌دهندگان از اینکه موسیقی مورد توجه مسئولان آموزش (هرچند در حاشیه) قرار گرفته است، ابراز خرسندی کردند. چون بخشی از تعلیم و تربیت و یا آموزش و پرورش به عهده آموزش‌های فرهنگی و هنری است و فقدان آن و یا مطرح شدن عنوان‌های آموزش هنری به‌صورت غیرکارشناسانه، متأسفانه تأثیر بسیار منفی دارد.